105 cm gylyje rasta nemažai neglazūruotų keraminių indų šukių, kurių dalis sienelių aprūkusios, neglazūruotos, degtos oksidacinėje erdvėje, viena ornamentuota įspaustos bangelės ornamentu. Nustatytas apatinis XVI–XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas (6 pav.). Perkasos Š dalyje jis buvo apie 20 cm storio. Ties perkasos P dalimi šis sluoksnis storėjo ir išsiplėtė iki 90 cm. Šio sluoksnio apatinėje dalyje 0,9–1,3 m gylyje rasta keraminių indų šukių. Perkasos P pusėje fiksuotas pirmosios viršsalpinės upės terasos šlaitas, jo pakraštys, todėl ties perkasos P dalimi fiksuotas sluoksnių išsiplėtimas. Nustatyta negili dauba, buvusios senvagės ar griovos vieta. Nuo 1,4–1,5 m gylio fiksuotas tamsus iki 55 cm storio dirvožemio su smėliu (sąnašinis dirvožemis) sluoksnis. Šiame smėlio su juodomis žemėmis sluoksnyje radinių nerasta. Perkasoje įžemis – smėlio ir molio sluoksnis fiksuotas 0,75–2,03 m gylyje.

Šurfuose 1, 3, 6–8 nustatytas 22–50 cm storio XIX–XX a. I pusės kultūrinis sluoksnis su pavieniais radiniais. Šurfe 2 fiksuotas nukastas sluoksnis be radinių. Iš viso archeologinių tyrimų metu šurfuose ir perkasoje rastas 201 radinys: XVI–XIX a. keraminių indų šukės, kokliai, monetos, sagos, akmeninis galąstuvas, stikliniai indai ir jų fragmentai.

Žvalgymai atlikti sklypo P dalyje. Fiksuotas iki 30 cm storio neintensyvus XVIII a. II pusėje – XX a. susiformavęs kultūrinis sluoksnis be struktūrų ir objektų. Gruntas nukastas iki 45–52 cm projektinio gylio. Žvalgymų metu rasti 7 radiniai: apkalas, XVIII–XIX a. monetos, sagos, dirželio laikiklis. Radiniai perduoti PKM.

Senamiesčio St. 38

A field survey (210 m^2), evaluation (8 test pits), and excavation (1 trench, the pits and trench totalling 45 m^2) were conducted at Senamiesčio St. 38 in the historic part of the Panevėžys (Fig. 1). Test Pits 1, 3, and 6–8 revealed a 22–50 cm thick, 19th – first half of the 20th-century cultural layer, Test Pit 5 an upper 33 cm thick, 18th–19th-century cultural layer and a lower, 20–33 cm thick, 16th–17th-century cultural layer (Fig. 2), Test Pits 6–8 a lower, 0.6–1.1 m thick, 16th–18th-century cultural layer horizon containing finds, and Trench 1 an upper, 50 cm thick, 18th–19th-century cultural layer horizon and a lower, 20–90 cm thick, 16th–18th-century cultural layer horizon (Figs. 5–6). Sterile soil was identified at a depth of 0.35–1.9 m in the test pits and at a depth of 0.75–2.03 m in Trench 1. The test pits and trench yielded a total of 201 finds: sherds of 16th–19th-century ceramic vessels, stove tile fragments, coins, buttons, a whetstone, and glass vessels and vessel fragments (Figs. 3–4), the survey 7 finds: a fitting, 18th–19th-century coins, buttons, and a strap loop.

PRIEKULĖ

Viktorija Ziabreva

Žvalgomieji tyrimai Priekulėje

2021 m. Priekulės miesto (Klaipėdos r.) istorinės dalies (UK 33624) teritorijoje planuojant įgyvendinti viešųjų erdvių statybos projektą, atlikti žvalgomieji tyrimai. Miesto pertvarkymo zonos suskirstytos adresais: 1 – teritorija, esanti tarp Klaipėdos g. 10 ir 12 namų; 2 – teritorija tarp Turgaus g. 7 ir 9 namų; 3 – pertvarkoma teritorija, esanti Amatų ir Naujosios gatvių sankirtoje. Žvalgomieji tyrimai buvo atliekami 3 etapais: tarp Klaipėdos g. 10 ir 12 namų buvo tiriami 3 2x1 m dydžio šurfai (6 m^2



1 pav. 2021 m. atliktų žvalgomųjų tyrimų Priekulėje situacijos planas: 1 – 2021 m. ištirti šurfai 1–25; 2 – tvarkomos teritorijos riba (sklypas tarp Klaipėdos g. 10 ir 12 namų); 3 – tvarkomos teritorijos riba (sklypas tarp Turgaus g. 7 ir 9 namų); 4 – tvarkomos teritorijos riba (sklypas tarp Naujosios ir Amatų gatvės); 5 – rekomenduojamas žvalgymų plotas; 6 – rekomenduojamas detaliųjų tyrimų plotas; 7 – 2017 m. N. Brazdeikio tyrimai; 8 – 2012 m. E. Abromavičiaus tyrimai; 9 – 2012 m. D. Balso tyrimai; 10 – 2010 m. G. Piličiauskienės tyrimai; 11 – 2010 m. R.Banytės-Rowell tyrimai; 12 – 2010 m. R. Jarockio tyrimai; 13 – 2008 m. G. Zabielos tyrimai; 14 – 1998 m. R. Banytės-Rowell tyrimai; 15 – 1995 m. R. Banytės-Rowell tyrimai. A. Lekniutės brėž.

Fig. 1. Situation plan of the 2021 field evaluation in Priekulė: 1 – 2021 Test Pits 1–25; 2 – boundaries of the area to be developed (between the houses at Klaipėdos St. 10 and 12); 3 – boundaries of the area to be developed (between the houses at Turgaus St. 7 and 9); 4 – boundaries of the area to be developed (between Amatų and Naujoji Streets); 5 – area recommended to be surveyed; 6 – area recommended for excavation; 7 – Brazdeikis' 2017 investigation; 8 – Abromavičius' 2012 investigation; 9 – Balsas' 2012 investigation; 10 – Piličiauskienė's 2010 investigation; 11 – Banytė-Rowell's 2010 investigation; 12 – Jarockis' 2010 investigation; 13 – Zabiela's 2008 investigation; 14 – Banytė-Rowell's 1998 investigation; 15 – Banytė-Rowell's 1995 investigation.



2 pav. Šurfe 5 fiksuotas akmenų mūras 1. V. Ziabrevos nuotr.

Fig. 2. Masonry Wall 1 in Test Pit 5.

plotas); tarp Turgaus g. 7 ir 9 namų tirti 5 2x1 m dydžio šurfai (10 m² plotas); Amatų ir Naujosios gatvių sankryžoje buvo kasama 17 2x1 m dydžio šurfų (34 m² plotas). Bendrai iki įžemio ištirti 25 šurfai, 50 m² plotas (1 pav.).

Atliekant žvalgomuosius tyrimus teritorijoje tarp **Klaipėdos g. 10 ir 12** namų, po velėnos sluoksniu fiksuotas XX a. sluoksnis su to laikotarpio radiniais – šiukšlėmis. Įžemis – gelsvas–balsvas smėlis – čia pasiektas 0,95–1,5 m gylyje.

Teritorijoje tarp **Turgaus g. 7 ir 9** namų, šurfe 4 fiksuotas akmenų mūro 1 fragmentas, galbūt besitęsiantis ŠR–PV bei PR–ŠV kryptimis ir sudarantis sienos kampą, šalia kurio surinkta XVII a. II pusės – XVIII a. buitinės keramikos fragmentų (2 pav.). Šurfe 5 surinkta daug XVIII a. pabaigos – XX a. pradžios stiklo dirbinių bei pavienių fajanso indų šukių ir pypkės galvutės su koteliu fragmentas. Šiame ir 8 šurfuose fiksuoti du akmeninio grindinio fragmentai. Likusiuose šurfuose 6–7 archeologiškai vertingų radinių ar struktūrų nefiksuota. Įžemis – tamsiai geltonas smėlis, gelsvas, rusvas priemolis – čia pasiektas 0,7–1,3 m gylyje.

Teritorijoje tarp **Amatų ir Naujosios gatvių** sankirtos, šurfuose 9–19, 25 archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. Šurfuose 20–24 rasta XIX a. pabaiga – XX a. I puse datuojamų struktūrų (akmenų mūro fragmentas 2 ir raudonų plytų mūras 3) ir radinių – stiklo ir buitinės keramikos (daugiausia fajanso) fragmentų (3 pav.). Bendrai įžemis – gelsvas–balsvas smėlis, gelsvas–rusvas priemolis – šioje teritorijoje pasiektas apie 0,65–1,7 m gylyje.

Tyrimų metu surinkti ir inventorinti XVII a. II puse – XX a. datuojami radiniai (iš viso 52 vienetai), daugiausia stiklo dirbinių ir buitinės keramikos fragmentai. Visi radiniai perduoti MLIM.

Priekulė

The 2021 field evaluation (25 2x1 m test pits totalling 50 m²) conducted at three locations in the town of Priekulė where public construction projects are planned (Fig. 1) yielded valuable second half of the 17th–20th-century finds at one location: the area between the houses at Turgaus St. 7 and 9 (Fig. 2); 19th–21st-century cultural layers and structures at the other two locations. 54 second half of the 17th–20th-century finds, mostly shards of glassware and sherds of household pottery, were catalogued (Fig. 3).



3 pav. Šurfe 22 rastas taurelės fragmentas. D. Paparigos nuotr.

Fig. 3. A wineglass shard from Test Pit 22.